

รัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่ประกาศลุยส่งออก

ในการประชุมสภาประชาชนจีนชุดที่ ๑๒ ครั้งที่ ๑ ณ มหาศาลาประชาชน ซึ่งปิดการประชุมไปเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ที่ผ่านมา วาระการประชุมสำคัญที่สุดที่สภาประชาชนฯ พิจารณาให้ความ

เห็นชอบคงหนี้ไม่พ้นการแต่งตั้งคณะผู้บริหารระดับสูงของจีนชุดใหม่ไล่ตั้งแต่ตำแหน่งประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (๔ ท่าน) มন্ত্রীแห่งรัฐ (๕ ท่าน) และรัฐมนตรี (๒๕ ท่าน) ซึ่งในส่วนหลังนี้ ท่านเกา หู่เจิง (Gao Hucheng) ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์คนใหม่แทนท่านเฉิน เต๋อหมิง (Chen Deming)

ประวัติโดยย่อของรัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่

ท่านเกา หู่เจิงเกิดที่เขตชวู่ (Shuo) มณฑลซานซี (Shanxi) เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๔๙๔ หรือปัจจุบันมีอายุเฉียด ๖๒ ปี เป็นคนเชื้อสายฮั่น พอเข้าสู่วัยทำงานช่วงแรก ท่านเกาฯ ก็ใช้ชีวิตในการทำงานสลับกับการศึกษาต่อ โดยเริ่มส่งสมประสบการณ์ทำงานในสายการผลิตในมณฑลเหอเป่ย์และส่านซีนับแต่ปี ๒๕๑๑ หลังจากทำงานได้ ๔-๕ ปีก็กลับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในปี ๒๕๑๕ โดยเลือกเรียนด้านภาษาศาสตร์เอกภาษาฝรั่งเศส ณ Beijing International Studies University กรุงปักกิ่ง

ภายหลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเมื่อปี ๒๕๑๘ ท่านเกาฯ ก็เดินทางไปศึกษาต่อด้านอักษรศาสตร์ในระดับปริญญาโท ณ College of Liberal Arts, Zaire National University ณ กรุงคินชาซา (Kinshasa) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (Democratic Republic of Congo) ระหว่างปี ๒๕๑๘-๒๕๒๐ และต่อมาทำงานในสำนักงานพาณิชย์ประจำสถานทูตจีน ณ กรุงคินชาซาในระหว่างปี ๒๕๒๐-๒๕๒๓ หลายคนอาจนึกไม่ออกว่าประเทศคองโกนี้อยู่ที่ไหนของทวีปแอฟริกา ก็อาจนึกถึงชื่อเดิมประเทศ “ซาอีร์” (Zaire) ซึ่งอยู่ตอนกลางของทวีปแอฟริกา มีขนาดใหญ่กว่า ๒,๓๔๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือมีพื้นที่โดยรวมใหญ่กว่า ๔ เท่าของประเทศไทย และอุดมไปด้วยแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่า อาทิ เพชร ทองแดง และปิโตรเลียม

หลังจากใช้ชีวิตอยู่ในแอฟริการาว ๖ ปี ท่านเกาฯ ก็ย้ายไปทำงานกับ China National Machinery and Equipment Import and Export Corporation (CMEC) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจจีนประจำสาขาประเทศฝรั่งเศสในปี ๒๕๒๓ อยู่ต่อเนื่องราว ๑๐ ปี ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์สำคัญๆ และเป็นพื้นฐานสำคัญที่เสริมคุณสมบัติให้ท่านเกาฯ สามารถเปลี่ยนสายงานมาทำงานการเมืองด้านเศรษฐกิจและการค้าในเวลาต่อมา อาทิ การศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์-สังคมศาสตร์ ณ Universite' Paris

VII (The Seventh University of Paris) กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในระหว่างปี ๒๕๒๕-๒๕๒๘ และการเข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี ๒๕๓๐

ภายหลังจากได้รับดุษฎีบัณฑิตจากฝรั่งเศส ท่านเกาฯ ก็ยังคงทำงานสั่งสมประสบการณ์ด้านการบริหารงานระดับระหว่างประเทศกับบริษัทดังกล่าวอยู่อีกระยะหนึ่ง โดยรับผิดชอบงานในตำแหน่งสำคัญ อาทิ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน และรองผู้จัดการใหญ่ ก่อนย้ายมาดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่และเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ของบริษัท China National Resources Corporation หนึ่งในรัฐวิสาหกิจจีนในระหว่างปี ๒๕๓๔-๒๕๓๖

ด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กอปรกับการทำงานที่ทุ่มเทอย่างเป็นระบบ ในปี ๒๕๓๗ รัฐบาลจีนจึงได้แต่งตั้งให้ท่านเกาฯ มาดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมการวางแผนและการคลัง (Department of Planning and Finance) ซึ่งอยู่ในสังกัดกระทรวงการค้าระหว่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Ministry of Foreign Trade and Economic Cooperation: MOFTEC) และก้าวขึ้นเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงฯ นี้ใน ๓ ปีต่อมา

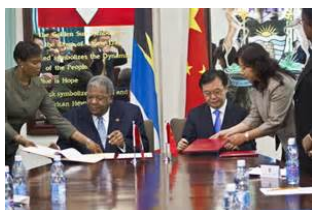
ในปี ๒๕๔๕ ส่วนกลางได้ส่งท่านเกาฯ ให้ไปรับตำแหน่งรองประธานและกรรมการบริหารพรรคฯ เขตปกครองตนเองพิเศษกว่างสีจ้วง (Guangxi Zhuang Autonomous Region) ซึ่งเป็นตำแหน่งเทียบเท่ารองผู้ว่ากรมณฑล อยู่ในช่วงเวลาสั้น ๆ เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์และเสริมคุณสมบัติก่อนถูกดึงตัวกลับเข้ามารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่กรุงปักกิ่งในปี ๒๕๔๖

ในปี ๒๕๕๓ ท่านเกาฯ ยังได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนการค้าระหว่างประเทศของจีน (China International Trade Representative: CITR) เพิ่มขึ้นอีกตำแหน่งหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมเจรจาในหลายกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างจีนกับต่างประเทศ โดยที่ตำแหน่งนี้อยู่ในระดับเทียบเท่ารัฐมนตรี บางคนจึงเรียกท่านเกาฯ ในช่วงนั้นว่าเป็น “รัฐมนตรีน้อย” ทั้งนี้ สภาประชาชนฯ ได้ให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และสมาชิกคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๖

จุดเด่นของรัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่และเป้าประสงค์ของจีนในอนาคต

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลของท่านรัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่พอสรุปได้ว่า ท่านเกาฯ เป็นผู้ที่มีความสามารถด้านภาษาและวัฒนธรรมระหว่างประเทศเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีน อังกฤษ

และฝรั่งเศส เป็นคนทุ่มเทและมีวินัยในการทำงานอย่างมาก รวมทั้งยังทำงานอย่างเป็นระบบ เคยมีคนเล่าให้ฟังว่า ในช่วงที่ท่านควบตำแหน่งเป็นผู้แทนการค้าฯ และเดินทางไปประชุมงานเจรจากับการค้าในต่างประเทศ บางครั้งท่านยินดีรับนัดเพื่อหารืองานตอนเที่ยงคืนก็มี

ภายหลังการได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้ากระทรวงพาณิชย์ได้ไม่นาน ท่านเอกฯ ก็แสดงความเชื่อมั่นว่า จีนจะสามารถ “ขยาย” ตัวเลขการค้าระหว่างประเทศในปี ๒๕๕๖ ได้ในอัตราไม่ต่ำกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลตั้งเป้าไว้ที่ร้อยละ ๗.๕ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา หรืออาจตีความได้ว่า การค้าระหว่างประเทศของจีนในปีนี้จะเติบโตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗.๕ นั่นเอง ซึ่งสถิติของสำนักงานศุลกากรจีนระบุว่า มูลค่าการค้า ในช่วง ๒ เดือนแรกของปีเติบโตได้อย่างสวยงาม โดยขยายตัวถึงร้อยละ ๑๔.๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

รัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่ท่านนี้ยังตั้งเป้าที่จะ “แบ่ง” การบริโภคภายในประเทศของจีนให้

ขยายตัวในอัตราร้อยละ ๑๔.๕ เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๑๔.๓ เล็กน้อย และหากสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ก็จะทำให้มูลค่าการจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศของจีน ณ สิ้นปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อย ๓.๘ ล้านล้านหยวน หรือราว ๑๙ ล้านล้านบาท

ขณะเดียวกัน ในด้านการลงทุน รัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่ก็ประกาศจะยึดมั่นในนโยบาย “เปิดประเทศ” (Opening-up Policy) ต่อไป และพร้อมจะต้อนรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และภาคการวิจัยและพัฒนา ซึ่งจีนมองว่าจะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของกิจการและสินค้าจีนในตลาดโลกในยุคหน้า

กว่า ๔๐ ปีของประสบการณ์ในช่วงของการศึกษาต่อและทำงานกับกิจการภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะแอฟริกา และยุโรป ยังทำให้ท่านเอกฯ ครบเครื่องทั้งในแง่ของการบริหารจัดการเศรษฐกิจในระดับมหภาคและจุลภาค จนผู้คนวงการนักเศรษฐศาสตร์จีนให้การยอมรับว่าท่านเอกฯ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศในระดับแนวหน้าของจีน

ประการสำคัญ ท่านเอกฯ ยังมีความเชี่ยวชาญในการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศ โดยมีภาพลักษณ์ที่ใจเย็น แต่แข็งแกร่งและยืนหยัดในการเจรจา ท่านเห็นว่า ระบบการเปิดเสรีทางการค้าโลกภายใต้การนำขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) นับเป็นเสาหลักของการเปิดเสรีการค้าโลก และไม่สามารถอาศัยเวทีการค้าในระดับภูมิภาคทดแทนได้ ดังคำสัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ที่ผ่านมา ภายหลังการรับเฝ้าฯ รับเสด็จและหารือเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาการเปิดเสรีการค้าโลกรอบใหม่ร่วมกับนายปีสกาล ลามิ (Pascal Lamy) ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การการค้าโลก ที่ว่า “ประเทศใด ๆ สามารถเจรจาและสร้างความร่วมมือทางการค้าในระดับภูมิภาคได้ แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนเสริมต่อระบบการค้าพหุภาคี”

นอกจากนี้ การแต่งตั้งท่านเอกฯ ขึ้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีพาณิชย์คนใหม่ในครั้งนี้ยังสะท้อนว่า พรรคคอมมิวนิสต์และรัฐบาลจีนกำลังให้ความสำคัญในด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ

การเจรจาเปิดเสรีทางการค้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยความสัมพันธ์ที่ดีในภูมิภาคเอเชียตะวันออก จีนอาจกำลังจะเปิดการเจรจาอย่างจริงจังในหลายกรอบ โดยเฉพาะการเจรจาจัดทำความตกลงเปิดเสรีทางการค้า **ไตรภาคีระหว่างจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี** ซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจรวมกันคิดเป็นราวร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าเศรษฐกิจโลก เพื่อคานอำนาจกับความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement) หรือที่เรียกรวมความตกลงแบบย่อกันว่า **Trans-Pacific Partnership** หรือ **TPP** ที่สหรัฐฯ พยายามผลักดันเป็นเวทีใหม่เพื่อใช้เชื่อมโยงกับเอเชียตะวันออก (โดยป้องกันและหรือลดการขยายอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจของจีนในภูมิภาคไปในตัว)

ขณะเดียวกัน ด้วยความรู้และประสบการณ์ในแอฟริกาและสหภาพยุโรปเป็นเวลานานหลายปีก็เป็นการส่งสัญญาณว่า จีนกำลังจะมุ่งรื้อฟื้นและขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปและแอฟริกา ควบคู่ไปกับการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ ยังมีกระแสข่าวการโยกเอาท่าน **เฉิน เต๋อหมิง** อดีตรัฐมนตรีพาณิชย์ ผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีเยี่ยม ไปนั่งเป็น **นายกสมาคมความสัมพันธ์ระหว่างจีนสองฝั่งช่องแคบไต้หวัน** (Association for Relations Across the Taiwan Straits: ARATS) ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่า จีนต้องการเพิ่มระดับความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างจีนแผ่นดินใหญ่กับไต้หวันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นในอนาคต

นโยบายเดิม ... รายละเอียดที่แตกต่าง

การเปลี่ยนแปลงของโฉมหน้าคณะผู้บริหารระดับสูงของจีนในครั้งนี้น่าจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนท่าทีและนโยบายทางเศรษฐกิจและการเมืองของจีนในหลายส่วน ขณะที่จีนประกาศเดินหน้าขยายสัดส่วนของภาคการบริโภคภายในประเทศต่อเศรษฐกิจโดยรวม และยึดมั่นกับนโยบายหลักของการเปิด

ประเทศสู่โลกภายนอกต่อไป โดยจะยังคงผลักดันภาคการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้ขยายตัว แต่ก็อยู่ในอัตราที่ลดลงจากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา พร้อมทั้งแผ้วถางรูปแบบการดำเนินการที่แตกต่างไปจากเดิม

ในด้านการค้า จีนเริ่มดำเนินนโยบายและมาตรการ **กระตุ้นการนำเข้า** เพื่อลดแรงกดดันต่อการเพิ่มค่าของเงินหยวน ดังนั้น จึงไม่ต้องแปลกใจที่ทุกวันนี้เราเห็นรัฐบาลจีนยอมควักเงินคลังมาจัดงานแสดงสินค้านำเข้าขนาดย่อมในหลายแห่งทั่วจีน ซึ่งรัฐบาลไทยก็อาจใช้จังหวะโอกาสนี้ต่อยอดเพื่อผลักดันให้สินค้าไทยเข้ามาสู่ตลาดจีนได้สะดวกและประหยัดเงินมากขึ้นได้ อย่างไรก็ดี สินค้าฟุ่มเฟือยก็อาจไม่เข้าข่ายที่จะได้รับประโยชน์จากการดำเนินการในครั้งนี้ เพราะอาจขัดกับ **“นโยบายประหยัดแห่งชาติ”** ของท่านประธานาธิบดีสี จิ้นผิงที่ให้ไว้

ในด้านการลงทุน นอกจากจีนจะคัดกรองกิจการต่างชาติที่ต้องการเข้ามาลงทุนมากขึ้นโดยเน้นภาคการผลิตที่มีเทคโนโลยีระดับสูงและการวิจัยและพัฒนาแล้ว เราจะได้เห็นการขับเคลื่อนกิจการของจีนออกไปลงทุนในต่างประเทศระลอกใหม่อย่างแน่นอน

นอกจากนี้ หลายฝ่ายยังตั้งประเด็นที่น่าสนใจและน่าจับตามองอย่างใกล้ชิดว่า จีนจะดำเนินนโยบายและมาตรการเศรษฐกิจเช่นไรในยุคหน้าเพื่อขยายการบริโภคภายในประเทศ และใช้ประโยชน์จากจังหวะเวลาที่ประเทศในกลุ่มเศรษฐกิจหลักเดิมอ่อนแอเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปของเศรษฐกิจตนเอง รัฐบาลจีนยังต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลักของการพัฒนาที่ต้องการให้กระจายตัวเข้าสู่พื้นที่ตอนกลางและสี่ทิศตะวันตก การขยายตัวของภาคการค้านานาชาติ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของวัยรุ่นจีน การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านลอจิสติกส์ การรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง การฟื้นฟูตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ การเร่งเจาะและเชื่อมโยงกับประเทศที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ไขกรณีพิพาทและมาตรการกีดกันทางการค้า และการดึงดูดการลงทุนจากภายนอกในรายสาขา ...

ไม่ว่าผลลัพธ์จะเป็นเช่นไร แต่สิ่งที่ชัดเจนในวันนี้ก็คือ ท่านเกา หู่เฉิง รัฐมนตรีพาณิชย์จีนคนใหม่ดูเหมือนจะมีงานใหญ่มากมายรออยู่ ซึ่งท่านก็ได้ริเริ่มแต่ประการใด โดยเริ่มเดินทางสาธิตงานที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวนับตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ารับตำแหน่งสำคัญในครั้งนี้อย่างเดียว เกมส์การค้าและการลงทุนของจีนจากนี้ไปจะเป็นเช่นไรจึงนับเป็นสิ่งที่น่าจับตามองอย่างใกล้ชิดเช่นกัน ...

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

นายไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) ณ กรุงปักกิ่ง

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖